No: 13

ॐ

नित्यपाठपुस्तकम्

द्वादशनाम गणेशस्तोत्रम्-आदित्यपुराणीयं गणेशस्तोत्रम्-
[illegible] गणेशस्तोत्रम्-कैवल्योपनिषत्-नारायणोपनिषत्
[illegible]ा-सप्तश्लोकीगीता-रामाष्टकं चेत्येतत्पाठानां संग्रहः।
[illegible] हिन्दीविधानसहिता नैवेद्यनिवेदनमन्त्राश्च

इदं पुस्तकं

[illegible]ट हाइ स्कूल श्रीनगर इत्यत्र २ सं० अध्यापकेन

[illegible]गोविन्दराम (भट्ट-हुंडू) शर्म्मणा

संस्कृतं संशोधितं च

तदेतत्

पंडित विश्वनाथ एंड सन्स

फोटोग्राफर्स प्रोप्राइटर्स इत्यादि,

इत्येतैः स्वकीये

'कश्मीर प्रताप स्टीम प्रेस श्रीनगर'

इत्याख्याख्याते

मुद्रणायन्त्रे मुद्रयित्वा प्रकाशितम्॥

वि० सन् १९७४ सन् ईस्वी १९१७

मूल्यम् =)

Nitya-Path-Pustakam

Govind Ram

॥ ओ३म् ॥

अथ

* गणेशस्तोत्र प्रारम्भः *

श्रीगणेशाय नमः

विभ्रद्दक्षिणहस्तपद्मयुगले दन्ताक्षसूत्रे शुभे
वामे मोदकपूर्णपात्रपरशू नागोपवीती त्रिदृक्।
श्रीमान्सिंहयुगासनः श्रुतियुगे शंखौ वहन्मौलिमान्
दिश्यादीश्वरपुत्र एष भगवाँल्लम्बोदरः शर्म नः॥

गणानामधिपश्चण्डो गजवक्त्रस्त्रिलोचनः
प्रसन्नो भवतां नित्यं वरं दाता विनायकः।
सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः
लम्बोदरश्च विकटो विघ्नराजो गणाधिपः।
धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षो भालचन्द्रो गजाननः

द्वादशैतानि नामानि गणेशस्य महात्मनः ।
यः पठेच्छृणुयाद्वापि सर्वविघ्नहराणि वै
विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।
संग्रामे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते
मुख्यं द्वादश नामानि गणेशस्य समाहितः ।
यः पठेत्तु शिवोक्तानि स लभेत्सिद्धिमुत्तमाम्
प्रथमं वक्रतुण्डं तु चैकदन्तं द्वितीयकम् ।
तृतीयं कृष्णपिङ्गं तु चतुर्थं तु कपर्दिनम्
लम्बोदरं पञ्चमं तु षष्ठं विकटमेव च ।
सप्तमं विघ्नराजेन्द्रं धूम्रवर्णं तथाष्टमम्
नवमं भालचन्द्रं तु दशमं तु विनायकम् ।
एकादशं गणपतिं द्वादशं मन्त्रनायकम्
पठते शृणुते यस्तु गणेशस्तवमुत्तमम् ।
विद्यार्थी लभते विद्यां पुत्रार्थी पुत्रमुत्तमम्
भार्यार्थी लभते भार्यां मोक्षार्थी परमं पदम् ।
इति गणेशस्तोत्रम्

कचतृतीयमुखाय नमः

सिन्दूरकुंकुमहुताशनविद्रुमार्क-
रक्ताब्जदाडिमनिभाय चतुर्भुजाय।
हेरम्बभैरवगणेश्वरनायकाय
सर्वार्थसिद्धिफलदाय गणेश्वराय॥
चिदचित्पदगम्भीरं गमागमपदोज्झितम्
गहनाकाशसंकाशं वन्दे देवं गणेश्वरम्।

॥ श्रीसनत्कुमार उवाच ॥

शंकराद्ब्रह्मणा प्राप्तं पद्मयोनेर्मया प्रभोः
तदहं कीर्तयिष्यामि स्तोत्रं परमदुर्लभम्।
षष्ठ्यां चतुर्थ्यामष्टम्यां चतुर्दश्यां विशेषतः
पूजयेच्च गणाध्यक्षं श्रद्धाभक्तिसमन्वितः।
अर्घैः पुष्पैस्तथा धूपैर्दीपैर्माल्यैश्च चामरैः
वस्त्रैः कुण्डलकेयूरैर्मौलिभिश्च वितानकैः।
भक्ष्यैर्भोज्यैरपूपैश्च मत्स्यैर्मांसैश्च मोदकैः
पानकैः फलमूलैश्च होमैर्मन्त्रादिभिस्तथा।

गंगाह्रदे तु गांगेयं श्रीशैले तु गणेश्वरम्
वाराणस्यां गजवक्त्रं गयायां टंकधारिणम्।
प्रयागे तु गणाध्यक्षं केदारे विकटाननम्
लम्बोदरं कुरुक्षेत्रे नैमिषे च मदोत्कटम्।
जम्बुकं दंडकारण्ये लोकेशं हिमवद्गिरौ
विश्वक्सेनं तु विन्ध्याद्रौ मलये हेमकुंभकम्।
नायकं पुष्करद्वीपे विघ्नेशं शल्मले स्थितम्
इलावृते विश्वरूपं हरिवर्षे घटोदरम्।
त्रिनेत्रं सिंहलद्वीपे श्वेतद्वीपे तु वामनम्
उज्जयिन्यां च लम्बोष्ठं मालवे शूर्पकर्णकम्।
सौराष्ट्रे वरदं देवं कश्मीरे भीमरूपिणम्
सिन्धुसागरयोर्मध्ये स्थितं वै मन्त्रनायकम्।
हर्यक्षं यक्षभवने हरियक्षाभिधं विभुम्
पद्माभरणनामानं कैलासे परमेश्वरम्।
महायोगं महेन्द्रे च सह्ये वाराहरूपिणम्
महोदरं च लुम्पायां चम्पायां शिखिवाहनम्।

पाशहस्तं त्रिकूटे च पूजयेत्सर्वसिद्धिदम्
बलमग्निगुहायां च पाटले सिंहवाहनम्
पौण्ड्रे रौद्रमुखं चापि कलापिग्रामके जयम्
मेरुपृष्ठे कामरूपं नन्दनं नन्दने वने ।
विजयं वै गन्धवने देवदारुवने गणम्
आर्त्तानां विघ्नहरणं गंगासागरसंगमे ।
महापथे विरूपाक्षं चित्रकूटे मदोत्कटम्
दुर्जयं यमुनातीरे स्तम्भनं गन्धमादने ।
भद्रवटे चाम्बरीशं मोहनं हस्तिनापुरे
किष्किन्दायामुग्रकेतुं लंकायां तु विभीषणम्
कलिंगे वरुणं चैव गान्धारे च मदोत्कटम्
अश्वत्थं च तुरुष्केषु चीने शत्रुजयावहम् ।
वज्रहस्तं कोसलेषु दाक्षिणात्येषु लोहितम्
शूलोद्धृतकरं चैव मध्यदेशे प्रकीर्तितम् ।
एकदंष्ट्रं पश्चिमाब्धौ पूर्वदेशे पराजितम्
उत्तरे चारुवक्त्रं च वरिष्ठं त्रिपुरेषु च ।

सुवर्णगर्भं विघ्नेशं नदीनां संगमे स्थितम्
गिरिसन्धिषु विज्ञेयं हिरण्यकवचाभिधम् ।
सुमुखं नागरन्ध्रेषु नर्मदायां च षड्भुजम्
महापुरे महामायं भद्रकर्णं ह्रदे शिवम् ।
गोकर्णे गजकर्णं तु कान्यकुब्जे वराननम्
पद्मासनं कामरूपे श्रीमुखं सर्वतः स्थितम् ।
वेदवेदांगशास्त्रेषु पूजयेद्ब्रह्मणस्पतिम्
अष्टाषष्टिस्तु नामानि स्तुतान्यद्भुतकर्मणः ।
नित्यं प्रभातकाले तु चिन्तयेद्गणनायकम्
एतत्स्तोत्रं पवित्रं च मंगल्यं पापनाशनम् ।
शस्त्र-खार्खोद-वेताल-यक्ष-रक्षो-भयापहम्
चौरारण्यभयव्याघ्रव्याधिदुर्भिक्षनाशनम् ।
कृत्यादिमायाशमनं सर्वशत्रुविमर्दनम्
त्रिकालं यः पठेद्भक्त्या स भवेत्सर्वसिद्धिभाक्
गणेश्वरप्रसादेन लभते शाङ्करं पदम्

॥ इति श्री आदित्यपुराणे गणेशस्तोत्रम् ॥

ॐ नमो विघ्नहर्त्रे

ॐ अप्रमेयगुणं नित्यं गणेशममरोत्तमम्
वेदान्तवेद्यं सर्वज्ञं पूजितममरेश्वरैः ।
ओंकारं परमं ब्रह्म अक्षरं शिवमव्ययम्
पार्वतीप्रियपुत्रं तं प्रणमामि गणेश्वरम् ।
ब्रह्मद्वयानवच्छेद्यं शिवाद्वयविबोधितम्
स्वप्रकाशं परात्मानं तं प्रपद्ये विनायकम् ।
वैरिविघ्नप्रदं नित्यं भक्तानां सिद्धिदायकम्
शिवसूनुं परानन्दं नमस्यामि विनायकम् ।
मोदकाहारपरमम ऽ क्षमालाकरं परम्
त्रिनेत्रं गजवक्त्रं च तं प्रपद्ये गणेश्वरम् ।
स्वदन्तं परशुं चैव धारयन्तं भुजद्वये
रक्तवस्त्राम्बरधरं रक्तमालाधरं विभुम् ।
विघ्नराशीन्विकिरन्तं करक्षेपैर्मुहुर्मुहुः
अनन्तं परमं तत्वं सारात्सारतरं परम् ।
अप्रमेयगुणायापि त्र्यक्षाय वरवर्णिने

विनायकाय देवाय भूयो भूयो नमो नमः।
श्रीगणेशं नुमो यस्य प्रसादात्प्राप्तबुद्धयः
प्रौढबुद्धिषु हृष्यन्ति मादृशा अपि बालिशाः
श्रीगणेश्वरं भक्तकामदं श्रीकृपानिधिं सर्वसिद्धिदम् ब्रह्मविष्णुदेवेन्द्रगानुतं भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम्। वारणाननं वारणाधिपदारुणं बलात्सिद्धिकारणम् तारणं भवाद्विघ्नवारणं भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम्। शंकराङ्कतोवातरन्मुदा शैलजाग्रतो हर्षयन्नुभौ।षण्मुखेन यो नृत्यते गिरौ भक्तवत्सलं तं नमाम्यहम्। शैलजासुतं विश्वमोहनं भक्तवत्सलं कल्मषापहम् सिद्धिदायकं विघ्ननाशकं नौम्यहं सुरैर्वन्द्यपादुकम् । श्रीतपस्विनोऽचिन्त्यपौरुषं यं विचिन्त्य प्राक्सर्वसिद्धिदम् सिद्धवाञ्छितास्ते भवन्ति तं भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम्। यत्पादाब्जपी-

ठासनंगणैमौलिकोटिभिर्वन्दितं मुहुः प्राप्तसिद्धयस्ते भवन्ति तं भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम् । दैवतैर्दितेरात्मजैर्नरैर्नागचारणैर्भूतकिन्नरैः गुह्यकादिभिर्वन्दितं सदा भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम् । चिन्तितं नरैः सिद्धनायकैर्मुक्तयेऽब्जजेनापि सृष्टये त्रैपुरं च हन्तुं शिवेन वै भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम् । पाहि पाहि मां विघ्ननायक रक्ष रक्ष मां विघ्ननाशक देव देव त्वां विश्वपूजित भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम् । पाहि मां विभो दीनपालक रक्ष मां प्रभो दीनवत्सल देहि सम्पदं ह्यापदं हर भक्तवत्सलं नौम्युमासुतम् ॥

योऽभ्यर्चितः सुरगणैर्वरसिद्धिहेतो-
श्छेत्तुं भयानि च करे परशुं दधानः
देवः स शम्भुदयितापरिवर्द्धितश्री-
र्विघ्नान्निवारयतु वारणराजवक्त्रः ॥

नमताशेषविघ्नौघवारणं वारणाननम् ।
कारणं सर्वसिद्धीनां दुरितार्णवतारणम् ॥

॥ इति श्रीगणेशस्तोत्रम् ॥

॥ अथ कैवल्योपनिषत् ॥

कैवल्योपनिषद्वेद्यं कैवल्यानन्दतुन्दिलम् ।
कैवल्यगिरिजारामं स्वमात्रं कलयेऽन्वहम् ॥

ॐ सहनाववतु सह नौ भुनक्तु सह वीर्य्यं करवावहै । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनमुपसमेत्योवाच । अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्यां वरिष्ठां सदा सद्भिः सेव्यमानां निगूढाम् । यया चिरात्सर्व्वपापं व्यपोह्य परात्परं पुरुषं याति विद्वान् ॥ १ ॥ तस्मै स होवाच पितामहश्च श्रद्धाभक्तिध्यानयोगादवैहि । न कर्म्मणा न

प्रजया धनेन त्यागेनैकेनामृतत्वमानशुः। २।
परेण नाकं निहितं गुहायां विभ्राजते यद्य-
तयो विशन्ति। वेदान्तविज्ञानसुनिश्चितार्थाः
संन्यासयोगाद्यतयः शुद्धसत्त्वाः॥ ३॥ ते
ब्रह्मलोकेषु परान्तकाले परामृताः परिमुच्य-
न्ति सर्वे। विविक्तदेशे च सुखासनस्थः शु-
चिः समग्रीवशिरःशरीरः ॥ ४ ॥ अत्याश्र-
मस्थः सकलेन्द्रियाणि निरुध्य भक्त्या स्वगुरुं
प्रणम्य। हृत्पुण्डरीके विरजं विशुद्धं विचि-
न्त्य मध्ये विषदं विशोकम्॥ ५॥ अचिन्त्य-
मव्यक्तमनन्तरूपं शिवं प्रशान्तममृतं ब्रह्म-
योनिम्। तथादिमध्यान्तविहीनमेकं विभुं
चिदानन्दमरूपमद्भुतम्॥ ६॥ उमासहायं
परमेश्वरं प्रभुं त्रिलोचनं नीलकण्ठं प्रशा-
न्तम्। ध्यात्वा मुनिर्गच्छति भूतयोनिं स-
मस्तसाक्षिं तमसः परस्तात्॥ ७॥ स ब्रह्मा

स शिवः सेन्द्रः सोऽक्षरः परमः स्वराट् । स एव विष्णुः स प्राणः स कालोऽग्निः स चंद्रमाः ॥ ८ ॥ स एव सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यं सनातनम् । ज्ञात्वा तं मृत्युमत्येति नान्यः पन्था विमुक्तये ॥ ९ ॥ सर्वभूतस्थमात्मानं सर्वभूतानि चात्मनि । सम्पश्यन्ब्रह्म परमं याति नान्येन हेतुना ॥ १० ॥ आत्मानमरणिं कृत्वा प्रणवं चोत्तरारणिम् । ज्ञाननिर्मथनाभ्यासात्पापं दहति पण्डितः ॥ ११ ॥ स एव मायापरिमोहितात्मा शरीरमास्थाय करोति सर्वम् । स्त्रियन्नपानादिविचित्रभोगैः स एव जाग्रत्परितृप्तिमेति ॥ १२ ॥ स्वप्ने स जीवः सुखदुःखभोक्ता स्वमायया कल्पितजीवलोके । सुषुप्तिकाले सकले विलीने तमोऽभिभूतः सुखरूपमेति ॥ १३ ॥ पुनश्च जन्मान्तरकर्म्मयोगात्स एव जीवः स्वपिति प्रबुद्धः ।

पुरत्रये क्रीडति यश्च जीवस्ततः सुजातं स-
कलं विचित्रम् ॥ १४ ॥ आधारमानन्दमख-
ण्डबोधं यस्मिँल्लयं याति पुरत्रयं च । यत्रैव
तेजांसि मनांसि विश्वं मत्यान्त्यभावं विरहे-
ण योगिनाम् ॥ १५ ॥ एतस्माज्जायते प्राणो
मनः सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायुर्ज्योतिरा-
पश्च पृथ्वी विश्वस्य धारिणी ॥ १६ ॥ यत्परं
ब्रह्म सर्व्वात्मा विश्वस्यायतनं महत् । सूक्ष्मा-
त्सूक्ष्मतरं नित्यं तत्त्वमेव त्वमेव तत् ॥ १७ ॥
जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यादिप्रपञ्चं यत्प्रकाशते । त-
द्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा सर्वबन्धैः प्रमुच्यते
॥ १८ ॥ त्रिषु धामसु यद्भोग्यं भोक्ता
भोगश्च यद्भवेत् । तेभ्यो विलक्षणः साक्षी
चिन्मात्रोऽहं सदा शिवः ॥ १९ ॥ मय्येव
सकलं जातं मयि सर्वं प्रतिष्ठितम् । मयि
सर्व्वं लयं याति तद्ब्रह्माद्वयमस्म्यहम् ॥ २० ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

अणोरणीयानहमेव तद्वन्महानहं विश्व-महं विचित्रम्। पुरातनोऽहं पुरुषोऽहमीशो हिरण्मयोऽहं शिवरूपमस्मि ॥ १ ॥ अपा-णिपादोऽहमचिन्त्यशक्तिः पश्याम्यचक्षुः स शृणोम्यकर्णः। अहं विजानामि विविक्तरूपो न चास्ति वेत्ता मम चित्सदाहम् ॥ २ ॥ वेदैरनेकैरहमेव वेद्यो वेदान्तकृद्वेदविदेव चाहम्। न पुण्यपापे मम नास्ति नाशो न जन्म देहेन्द्रियबुद्धिरस्ति ॥ ३ ॥ न भूमिरापो न च वह्निरस्ति न चानिलो मेऽस्ति न चाम्बरं च। एवं विदित्वा परमात्मरूपं गुहाशयं निष्कलमद्वितीयम् ॥ ४ ॥ समस्त-साक्षिं सदसद्विहीनं प्रयाति शुद्धं परमा-त्मरूपम्। ध्यायेज्जगद्बीजं जगन्निवासं विश्वं जुहोति वसुधादिशिवावसानम् ॥ यश्च श-तरुद्रियमधीते सोऽग्निपूतो भवति स वायु-

पूतो भवति स आत्मपूतो भवति स सुरा-
पानात्पूतो भवति स ब्रह्महत्यायाः पूतो भ-
वति स सुवर्णस्तेयात्पूतो भवति स कृत्या-
कृत्यात्पूतो भवति तस्मादविमुक्तमाश्रितो
भवत्यत्याश्रमी सर्वदा सकृद्वा जपेत् ॥ अ-
नेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवतारकम् । त-
स्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं फलमश्नुते ॥
कैवल्यं फलमश्नुते इति ॥ ५ ॥ इति द्वितीयः
खण्डः ॥ २ ॥ ओं सहनाववत्विति शान्तिः ॥

॥ इत्यथर्ववेदे कैवल्योपनिषत्समाप्ता ॥

॥ अथ नारायणाथर्वशिरउपनिषत् ॥

मायातत्कार्यमखिलं यद्बोधाद्यात्यपह्नवम् ।
त्रिपान्नारायणाख्यं तत्कलये स्वात्ममात्रतः ॥

ओं सहनाववत्विति शान्तिः ॥

ओं अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत ।
प्रजाः सृजेयेति । नारायणात्प्राणो जायते ।

मनः सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायुर्ज्योतिरापश्च पृथ्वी विश्वस्य धारिणी ॥ नारायणाद्ब्रह्मा जायते । नरायणाद्रुद्रो जायते । नारायणात्प्रजापतिः प्रजायते । नारायणादिन्द्रो जायते । नारायणादष्टौ वसवः । नारायणादेकादश रुद्राः । नारायणाद्द्वादशादित्याः । सर्वा देवताः । सर्वे ऋषयः । सर्वाणि च्छन्दांसि । सर्वाणि च भूतानि नारायणादेव समुत्पद्यन्ते । नारायणात्प्रवर्तन्ते । नारायणे प्रलीयन्ते । एतदृग्वेदशिरोऽधीते ॥ १ ॥ अथ नित्यो देव एको नारायणो ब्रह्मा च नारायणः । शिवश्च नारायणः । शक्रश्च नारायणः । वसवोश्विनौ च नारायणः । सर्वे ऋषयश्च नारायणः । कालश्च नारायणः । दिशश्च नारायणः । विदिशश्च नारायणः । ऊर्ध्वं च नारायणः । अधश्च नारायणः । अन्तर्बहिश्च

नारायणः । नारायण एवेदं सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यम् ॥ नित्यो निष्कलो निष्कलङ्को निराख्यातो निर्विकल्पो निरञ्जनः । शुद्धो देव एको नारायणो न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् ॥ य एवं वेद । स विष्णुरेव भवति । स विष्णुरेव भवति ॥ रुद्रं स सारथिं कृत्वा मनः प्रग्रहवान्पुमान् । प्रयाति परमं पारं विष्णवाख्यं पदमव्ययम् ॥ एतद्वै नारायणस्योपनिषत् । यो ह वै नारायणस्योपनिषदमधीते स सर्वेभ्यः पापेभ्यो विमुक्तो भवति । स सर्वान्कामानाप्नोति । ब्रह्मत्वं च गत्वाऽमृतत्वं च गच्छति । एतद्यजुर्वेदशिरोऽधीते ॥ २ ॥

ॐमित्येतदग्रे व्याहरेत् ॥ नम इति पश्चात् । नारायणायेत्युपरिष्टात् । ॐमित्येकाक्षरम् । नम इति द्वे अक्षरे । नारायणायेति पञ्चाक्षराणि । एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं पदम् ।

यो ह वै नारायणस्याष्टाक्षरं पदमधीते सो-नुपब्रुवः । सर्वमायुरेति विन्दते प्राजापत्यं रायस्पोषं गौपत्यं ततोऽमृतत्वमश्नुते । ततोऽमृतत्वमश्नुत इति ॥ एतत्सामवेदशिरोऽधीते ॥ ३ ॥ प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपम् । अकार उकारो मकार इति । तान्येकदा समभवत्तदेतदोमिति यमुक्त्वा मुच्यते योगी जन्मसंसारबन्धनात् । ओं नमो नारायणायेति मन्त्रोपासको वैकुण्ठ भुवनं गमिष्यतीति । तदिदं परं पुरुषं पुण्डरीकाक्षं विज्ञानघनम् । तस्मात्तडिदाभासमात्रम् । ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्मण्यो मधुसूदनः । ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्रह्मण्यो विष्णुरुच्यत इति ॥ सर्वभूतस्थमेकं वै नारायणं कारणपुरुषमऽकारणं परंब्रह्मोमिति । एतदथर्वशिरोधीते ॥ ४ ॥ स पापोऽपापो भवति

सायमधीयानो दिवसकृतं पापं नाशयति। प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति। तत्सायं प्रातरधीयानोऽपापो भवति। मध्यन्दिनमादित्याभिमुखमधीयानः पञ्चभ्यः पातकाऽतिपातकमहापातकोपपातकाऽनुपातकेभ्यः प्रमुच्यते सर्ववेदपारायणपुण्यं लभते। श्रीनारायणचरणसायुज्यमाप्नोति। श्रीनारायणचरणसायुज्यमाप्नोति॥ य एवं वेद॥ समाप्तेयमथर्ववेदे नारायणोपनिषत्॥

॥ अथ ब्राह्मीविद्यारम्भः॥

ओं ओं ओं त्रिगुणपुरुष क्षेत्रचर मोहं भिन्धि रजस्तमसी भिन्धि प्राकृतपाशजालं सावरणं परिहर सत्त्वं ग्रहाण पुरुषोत्तमोऽसि सोमसूर्यानल प्रवर परमधामन्ब्रह्मविष्णुमहेश्वररूप सृष्टिस्थितिसंहारकारक भ्रूमध्यनिलय तेजोऽतिधामासि महात्मन् ओं

तत्सत् ३ ओं हंसः शुचिषद्वसुरन्तरिक्षस-
द्धोतावेदिषदतिथिर्दुरोणसत् नृषद्वरसदृत-
सद्व्योमसदब्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा
ऋतम् परम्ब्रह्मसुरूप सर्वागत सर्वशक्ते स-
र्वेश्वर सर्वग्रन्थिभेदनं कुरु २ परमपदं परा-
मर्श ब्रह्मद्वारं सर कुमार्गं जहि षाट्कोशिकं
शरीरं त्यज शुद्धोसि बुद्धोसि विमलोसि क्ष-
मस्व स्वपदमासादय स्वाहा ॥ ओं हंसो
नारायणः प्रोक्तो हंस आत्मेति निश्चितम् ।
स एवात्मा स भगवान्विष्णुस्तद्ब्रह्मसर्वगम् ॥
इमां महाब्रह्मविद्यां प्रातः काले पठेत्तु यः ।
स याति परमं स्थानं यत्र गत्वा न शोचते ॥
॥ इति ब्राह्मीविद्यासमाप्ता ॥

अथ सप्तश्लोकीगीता प्रारम्भः

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म-व्याहरन्मामनुस्मरन् ।
यः प्रयाति त्यजन्देहं स याति परमां गति-

म् ॥ १ ॥ स्थाने हृषीकेश तव प्रकीर्त्या जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च । रक्षांसि भीतानि दिशो द्रवन्ति सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धसंघाः ॥ २ ॥ सर्वतः पाणिपादं तत्सर्वतोक्षिशिरोमुखम् । सर्वतः श्रुतिमल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठति ॥ ३ ॥ कविं पुराणमनुशासितारमणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः । सर्वस्य धातारमचिन्त्यरूपमादित्यवर्णं तमसः परस्तात् ॥ ४ ॥ ऊर्ध्वमूलमधः शाखमश्वत्थं प्राहुरव्ययम् छन्दांसि यस्य पर्णानि यस्तं वेद स वेदवित् ॥ ५ ॥ सर्वस्य चाहं हृदि सन्निविष्टो मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च । वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यो वेदान्तकृद्वेदविदेव चाहम् ॥ ६ ॥ मन्मना भव मद्भक्तो मद्याजी मां नमस्कुरु । मामेवैष्य-

सि युक्त्वैवमात्मानं मत्परायणः ॥ ७ ॥
इति श्रीमद्भगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सप्तश्लोकीगीता सम्पूर्णा ॥

ॐ श्रीरामचन्द्राय नमः ॥

श्रीराम राम रघुनन्दन राम राम श्रीराम राम भरताग्रज राम राम। श्रीराम राम रणकर्कश राम राम श्रीराम राम शरणं भव राम राम ॥ १ ॥ श्रीराम राम दिविजश्वेर राम राम श्रीराम राम मनुजेश्वर राम राम। श्रीराम राम जगदीश्वर राम राम श्रीराम राम शरणं भव० ॥ २ ॥ श्रीराम राम विबुधाश्रय राम राम श्रीराम राम जगदाश्रय राम राम। श्रीराम राम कमलाश्रय राम राम श्रीराम राम शरणं भव० ॥ ३ ॥ श्रीराम राम गु-

णसागर राम राम श्रीराम राम गुणभूषण राम राम। श्रीराम राम गुणभाजन राम राम श्रीराम राम शरणं भव० ॥ ४ ॥ श्रीराम राम शुभमङ्गल राम राम श्रीराम राम शुभलक्षण राम राम। श्रीराम राम शुभदायक राम राम श्रीराम राम शरणं भव० ॥ ५ ॥ श्रीराम राम स्वजनप्रिय राम राम श्रीराम राम सुमुनिप्रिय राम राम। श्रीराम राम सुकविप्रिय राम राम श्रीराम राम शरणं भव० ॥ ६ ॥ श्रीराम राम कमलाकर राम राम श्रीराम राम कमलेक्षण राम राम। श्रीराम राम कमलाप्रिय राम राम श्रीराम राम शरणं भव० ॥ ७ ॥ श्रीराम राम दनुजान्तक राम राम श्रीराम राम दुरितान्तक राम राम। श्रीराम राम नरकान्तक राम राम श्रीराम राम शरणं भव० ॥ ८ ॥

श्रीरामचन्द्रः स पुनातु नित्यं यन्नाम मध्येन्द्र मणिं विधाय। श्रीचन्द्रमुक्ताफलयोरुमाया-श्चकार कण्ठाभरणं गिरीशः ॥ ९ ॥

श्रीरामचन्द्रचरणौ मनसा स्मरामि श्री-रामचन्द्रचरणौ वचसा गृणामि। श्रीराम-चन्द्रचरणौ शिरसा नमामि श्रीरामचन्द्र-चरणौ शरणं प्रपद्ये ॥ १० ॥

रामाष्टकमिदं पुण्यं प्रातःकाले तु यः पठेत्। मुच्यते सर्वपापेभ्यो विष्णुलोकं स गच्छति ॥ इति श्रीरामाष्टकं संपूर्णम् ॥

अमृतेश मुद्रा के आकार वाले दायें हाथ से अन्नसे पूर्ण पात्र-को पकडकर प्रत्येक नाम के देवताका ध्यान धारण कर पढें।

। ततो नैवेद्यम् ।

ॐ अमृतेशमुद्रया ऽमृतीकृत्य अमृतमऽ-स्तु। अमृतायतां नैवेद्यम् सावित्राणि सा-

वित्रस्य देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनो- र्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यामाददे। महागणपतये कुमाराय श्रियै सरस्वत्यै लक्ष्म्यै विश्वकर्म्मणे द्वारदेवताभ्यः। प्रजापतये ब्रह्मणे कलशदेवताभ्यः ब्रह्मविष्णुमहेश्वर देवताभ्यः। चतुर्वेदेश्वराय सानुचराय मासपतये नारायणाय। दुर्गायै त्र्यम्बुकाय वरुणाय यज्ञपुरुषाय अग्निष्वात्तादिभ्यः पितृगणदेवताभ्यः। भगवते वासुदेवाय लक्ष्मीसहिताय नारायणाय। भवाय देवाय पार्वतीसहिताय परमेश्वराय। विनायकाय वल्लभासहिताय महागणेशाय। क्लीं कां कुमाराय सेनाधिपतये कुमाराय। ह्रां ह्रीं सः सूर्याय प्रभासहिताय आदित्याय। भगवत्यै अमायै कामायै चार्वङ्ग्यै टंकधारिण्यै तारायै पार्वत्यै यक्षिण्यै

श्रीशारिकाभगवत्यै सहस्रनाम्न्यै देव्यै भवान्यै । अभयङ्कर्यै भगवत्यै । क्षेमङ्कर्यै भवान्यै । सर्वशत्रुघातिन्यै इहराष्ट्राधिपतये मंगलेश्वर (अपने २ स्थान के भैरव का नाम लेना) भैरवाय । इन्द्रादिभ्यो दशलोकपालेभ्यः ! अनन्तादिभ्यः अष्टाभ्यः कुलनागदेवताभ्यः । आदित्यादिभ्य एकादश ग्रहेभ्यः । ब्रह्मणे कूर्माय ध्रुवाय अनन्ताय हरये लक्ष्म्यै कमलायै । शिख्यादिभ्यः पञ्चचत्वारिंशद्वास्तुष्पति यागदेवताभ्यः । ब्राह्मयादिभ्यो मातृभ्यः । गौर्यादिभ्यो मातृभ्यः । ललितादिभ्यो मातृभ्यः । दुर्गाक्षेत्रगणेश्वरदेवताभ्यः । राकादेवताभ्यः । त्रिकादेव० सिनीवाली देव० कुहूदेव० यामीदेव० रौद्रीदेव० ऐन्द्रीदेव० वारुणीदेव० बार्हस्पत्यदेव० ॥ ॐ भूर्देवता-

भ्यः ओं भुवर्देव० ओं स्वर्देव० ओं भूर्भुवःस्व- र्देव० अखण्डब्रह्माण्डयागदेवताभ्यः धूर्भ्यः उपधूर्भ्यः महागायत्र्यै सावित्र्यै सरस्वत्यै ॥ उत्पन्नमऽमृतं दिव्यं प्राक्क्षीरोदाधिमन्थ- नात् । अन्नमऽमृतरूपेण नैवेद्यं प्रतिगृह्य- ताम् ॥ (यहां पर इष्टदेवता का ध्यान पढना) ओं तत्सद्ब्रह्माद्य तावत्तिथावऽद्य (मास-पक्ष-दिन-वार का नाम) श्रीविष्णुप्रीत्यर्थं (वा उसदेवताकी प्रीत्यर्थ जि- स का व्रत उत्सव अथवा पर्वदिन हो) नमो नैवेद्यं निवे- दयामि नमः ॥ तीन भाग अन्नके अलग पात्रमें पृथक् पृथक् रखकर पहला अर्चित देवता को, दूसरा आकाश मातृ काओंको, तीसरा दो देवबालाको नीचेके तीन मन्त्रों से निवेदन करें ॥ (१) अर्चितदेवता का नाम लेना जैसे:—

वासुदेवायाऽन्नं नमः श्रीशारिका भगवत्यै अन्नं नमः। (२)आकाशमातृभ्योऽन्नं नमः। समालभनं गन्धो नमः। अर्घो नमः। पुष्पं

नमः ॥ (३) चां चेत्राधिपतयेऽन्नं नमः । रां राष्ट्राधिपतयेऽन्नं नमः । सर्वाभयवरप्रदो मयिपुष्टिं पुष्टिपतिर्ददातु ॥

शुभम्

ॐ शन्नो मित्रः शं वरुणः । शन्नो भवत्वर्य्यमा । शन्न इन्द्रो बृहस्पतिः । शन्नो विष्णुरुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वादिष्यामि । ऋतं वदिष्यामि । सत्यं वदिष्यामि । तन्मामवतु तद्वक्तारमवतु । अवतुमामवतु वक्तारम् ॥ ओं शान्तिः शान्तिः शान्तिः ओं सह नाववतु सह [illegible] र्यं करवावहै । तेजस्विना [illegible] षावहै ॥ ओं शान्तिः [illegible]

PRINTED AND PUBLISHED FOR
P. VISHI NATH AND SONS PHOTOGRAPHERS
AT THE KASHMIR PRATAP STEAM PRESS
SRINAGAR No 1361